



# FASORI HARANGSZÓ

Újfolyam 31. szám

A Budapest Fasori Református Egyházközség Hírmondója

2005. december



*„És monda az  
angyal nékik:  
Ne féljetek, mert  
ímé hirdetek  
néktek nagy  
örömet, mely az  
egész népnek  
öröme léssen:  
Mert született  
néktek ma a  
Megtartó,  
a Dávid  
városában.*

*...Dicsőség  
a magasságos  
mennyeiben  
az Istennek,  
és a földön  
békeesség,  
és az emberekhez  
jó akarat!”*

(Lukács 2,10–14)

*Áldott, szép karácsonyt kívánunk olvasóinknak!*



# A leporolt Szentírás

„Mikor pedig halotta a király a törvény könyvének beszédit, megszagatá az ő ruháit.” (2Kir 22,11)

Minden Igei alkalom, vasárnapi istentisztelet, bibliaóra azért fontos, hogy a saját, egyéni életünk megújulhasson. De nemcsak a mi életünk, hanem a körülöttünk lévő világ is. A lelki életben pedig hatványozottan szükség van az állandó reformra. Mert a lelkünk hamar sivár lehet, ha Istentől eltávolodunk. Milyen gyorsan ki tudnak húlni a lángoló szívek! Milyen gyorsan válnak a lelkesek közönyöskké, olyanokká, akik nem előre lendítik, hanem még vissza is húzzák a társaikat! Az ilyen embereket az igazságok helyett a féligazságok kezdik vezetni. Ezért döntő kérdése az életünknek, hogy van-e benne folyamatos megújulás, átéljük-e Isten reformáló munkáját. Mert igazság, amely maradandó, erkölcs és elv, amely időkr felett álló, csak Istennél van.

Jósiást maga a Biblia nevezi az Ószövetség egyik legjobb királyának. Béke, jólét és reformok jellemezték uralmát. „*És kedves dolgot cselekedett az Úr szemei előtt.*” Jósiás jó úton járt, mert Isten előtt volt az élete, melynek egy adott pillanatában különös dolog történt vele. A templomot építették újjá, azt bővítették és javították, amikor előkerült az Istentől kapott, régen elfelejtett és meg nem élt törvénykönyv! Találtak egy poros könyvet, melynek tartalmát a szívekben is belepte már a por. Leporolták, és rá-

döbentek: Isten törvénye hiányzott eddig az életükből. És elkezdődött egy reformáció.

A Biblia nélkül káosz van az ember életében, mert nincsen meghatározó erő és hatalom. Isten kizárattatik az ember szívéből, érzelmeiből, értelméből és erkölceiből. Ennek következménye a rendetlenség, a szabadoosság, a tévutak és végül a pusztulás.

Jósiás uralkodása előtt a nép elhagyta az Istent. Nem úgy, hogy megtagadta! Sokkal rosszabb történt: párhuzamosan elkezdett más isteneknek is szolgálni. Állt még a templom, zajlott még a kultusz, de már üres, tartalom nélküli volt, mert a Szentírás szava nem járhatta át.

Jósiás király uralkodását megelőzte Amon király rövid uralma, és még előtte 55 éven át Manassé uralkodott, aki hamis úton vezette népét. Lelkileg, szellemileg és részben gazdaságilag is teljesen lezüllesztette Izraelt. Folyt a kultusz a Jeruzsálemi templomban, nem szűntek meg az áldozatok, megtartották az ünnepeket és összejött a nép. Ám közvetlenül a templom mellett építettek egy hatalmas oltárt a napnak a tiszteletére; a templom bejáratánál istállót állítottak azoknak a lovaknak, amelyek jelképesen a napisten szekerét húzták. Mindenféle babonáság virágzott, a királyi udvarban varázslók, csillagjósok voltak. Engedélyezett volt – épp úgy, mint ma lesz lassan az egész világon – a

homoszexualitás, nem tekintette senki bűnnek. A férfi paráznák házai – így mondja a Biblia – ott álltak a templom körül.

Miért sokkal rosszabb ez, mintha megtagadták volna Istent? Az élő Isten egy lett a nép szemében az általuk isteneknek kikiáltott bálványok között! Senki nem lett Isten-tagadó, csak éppen nyitottá váltak minden előtt. És a Biblia elhallgatott. Azt sem tudták, hogy hol van. A papok sem olvastak fel belőle, nem tanították úgy, mint Isten kijelentett akaratát, hiszen virágzott a színes vallásos élet.

Ma is így zajlik ez. Pontosan olyan szinkretizmus, mindent és mindenkit összekeverő gondolkodás uralkodott el akkor, amilyen ma kezd egyre inkább terjedni az egész világon. Annak az ideje elmúlt már, hogy hivatalosan is megköveteljék, hogy legyél istentagadó. Ma rosszabb a helyzet. Isten egy árucikk lett az összes többi között. Azt kínálják, menj oda az istenek polcához, és onnan vedd le azt, ami neked is megfelel. Óriási a kínálat, és az Élő Isten egy lett a sok közül.

Isten már nem az egy, mindenek felett álló tekintély, az egy, életemet meghatározó akarat! Hihetek én is úgy benne, hogy közben több istennek is áldozom. Minden belefér, nem kell hűséget fogadni. Ma már nem igaz, hogy a feketét feketének, a fehérét fehérnek kell látni. Igened nem kell, hogy igen legyen, elég a talán. A hozzáállásodat majd az érdekeid meghatározzák, addig tartózkodsz. Nem kell a rend, a tisztaság, az erkölcs, mert akkor az rám is vonatkozik. Jobb a zavarosban halászni.

Minden ember életében bekövetkezik ez az állapot, minden közösséget megmérgez, ha eltűnik az életéből Istennek Igéje, a Biblia! A tragédia az, hogy a káosz tetszik a népnek! Mindig népszerűbb, mint az igazság, a rend és a tisztaság. Tetszik, hogy lehet erkölcslenül élni, hogy nem kell hűséget fogadni sem

Istennek, sem embernek. Sem barátoknak, sem házastársnak. Képesek vagyunk még áldozatokat is hozni azért, hogy több isten lehessen, hiszen akkor megmarad a „szabadságunk”! A beígért álszabadság, amelyről nem vesszük észre, hogy a legnagyobb rabság. Sajnos igaz ez napjainkra is. Mennyire szükség volna reformációra az egyéni életünkben, társadalmunkban, ebben a világban!

De hová tűnt a Biblia, hol veszett el?

A templomban veszett el igazán! Ott lehet befalazni, hagyni beporosodni! Nem a külső támadások teszik erőtlenné a Bibliát, nem azok a veszélyesek, hanem az azok a belső gyengeség! Gondoljunk csak bele, mitől vált erőtlenné a keresztyénség? Nem az üldözések idején, akkor erősödött meg igazán – tudjuk, a mártírok vére magvetés volt. És nem is a felvilágosodás szekularizációja után, sem az ateizmus ideológiája nyomán, hanem azóta, hogy a templomban elveszett a Biblia. Hogy a papok és a templomba járók



Fotó: Devich Márton



nem veszik már olyan komolyan. Amikor nem zsinórmértéke már az életünknek!

Isten lehetőséget ad, hogy újra megtaláljuk az elveszett könyvet! Időről időre jön egy reformáció. Hilkiijá pap ujjongva találta meg a tekercest, aztán Sáfánnak adta, aki a királyhoz vitte. Ilyen öröme lehetett Luther Mártonnak is, amikor az erfurti kolostorban megtalálta a használaton kívül helyezett latin nyelvű Bibliát. És ez reformációt indított el Jósias és Luther korában is. A Szentírás napfényre került, és mindkét esetben közkinccs lett belőle. „*És felolvasta Sáfán a király előtt*” – Jósias éhes lelke issza a megújító Igétet, Istennek törvényét. És megszagatja a ruháit! Ez a bűnbánat jele. Azt mondja: ez rettenetes ítélet! Én azt hittem, hogy istenfélő életet élek, de hol van az én gondolkodásom és gyakorlatom attól, ami meg van írva... Isten Igéje bevilágít az életébe és pillanatok alatt kitisztul a kép: van, ami Isten szerint való és van, ami nem! Jósias megtapasztalta azt, amit az apostol a Zsidókhoz írt levél 4. részében mond, hogy az Isten beszéde kard, amely a lélekbe hatol. Ha változást akarsz az életedben, a rád bízottak életében, a környezetedben, a családotban, vedd elő az elfelejtett Igét, hallgasd, olvasd és tarts bűnbánatot!

Jósias ezután felolvastatja a Bibliát a nép előtt is. Lerombolja a többi áldozóhalomokat. Újra a templomban zajlik a kultusz, mint régen, Isten szerint. Elkezdődött egy óriási nagytakarítás. Mindent kipucoltak a szívékből, a gondolataikból, a templomból, a házaikból – a házibálványokat, amik ott álltak minden otthonban. Nem akarták, hogy bármi elválassa őket Istentől. És ezután meghirdette Jósias a Páskát, az Egyiptomból való szabadulás örömnepét.

Mindehhez a szívben kellett mindennek elkezdődnie. Végre akadt egy ember, aki kereste az Urat, és az Isten elkezd megajándé-

kozni. Ajándékba kapták az írott Igét, a Lélek viláosságát és a bűnvallásnak a bátorságát is.

Isten minket is szeretne megajándékozni, mert mindannyiunk számára lehetővé vált, hogy végigjárjuk a lelki nagytakarítás útját egészen addig a nagy örömig és háláig, ami állandósulhat a bűnbocsánatot nyert, Istennek engedelmeskedő ember életében. Egyszer éppen egy Páska-ünnepen történt, hogy valaki nem bárányt áldozott, hanem önmagát áldozta fel a Golgota keresztyén azért, hogy legyen az Ő drága vére váltságul, amely megtisztíthat minket minden kettősségtől, ami a megújulás előtt Izrael népét is jellemezte. Engeded-e, hogy Isten Igéje elválassza az életedben a tisztát a tisztátalantól?

Jósias ledönti a bálványokat és megtisztítja a templomot. Mert már van ereje hozzá. Kezében a Biblia és szájában az Ige. Ne féljünk a reformoktól, a megújulástól. Mert ha a Bibliád a kezdedben, és Isten akaratát teszed, nem lesz, aki a változást megakadályozza. Mert ez már Isten ügye is! „*Ne szabjátok magatokat e világhoz, hanem változatok el a ti elmétek megújulása által, hogy megvizsgáljátok, mi az Istennek jó, kedves és tökéletes akarata.*” Ezt írja Pál a rómaiaknak és nekünk is. Ez a reformáció lényege! Megvizsgálni, mi az Isten akarata! Nem a világhoz szabni magunkat, hanem az Élő Istenhez! Így lesz jobb a mi életünk, így lesz megújulása a családotknak, és így fog változni a társadalom is. Ha a hívők, ha az Isten népe megtalálja az elveszett Bibliáját. A reformáció megújította Luthert és Kálvint, megújította az egyházat, és megváltoztatta a világot. Isten akkor is életre hívta a megújulást, ma is életre fogja hívni. Rajtunk akarja kezdeni.

**(Lőrinczi Hunor lelkipásztor október 30-án templomunkban elhangzott igehirdetésének szerkesztett, rövidített változata.)**

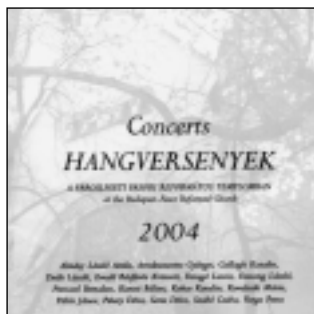


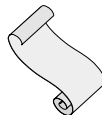
### A legutóbbi Harangszó óta történt

- Szeptember 2.: Juliánás csendes nap volt Isten Táborában
- Szeptember 3.: Hangversenyünkön Klucsik Eszter orgonált
- Szeptember 4.: Gyülekezeti tanévnyitó istentisztelet
- Szeptember 10.: Táborzáró hálaadó nap Isten Táborában
- Szeptember 11.: Zenés áhítat, 61–70. zsoltár
- Szeptember 17–18.: A Kulturális Örökség Napjain megnyitottuk templomunkat
- Szeptember 17.: Kovalszki Mária zongoraművész koncertje Környei Zsófiával és az Akadémia kvartettel, Devich Márton igazgolatával
- Szeptember 24.: Újszövetségi Barangolás
- Szeptember 27.: Filmklub, Bergman Őszi szonátájának vetítése
- Szeptember 28.: Csépe Andrea misszionáriusnő biznyságtétele
- Október 2–7.: Gyülekezeti evangélizáció. Tariska Zoltán hirdette az Igét, a gyerekek között a pasaréti gyülekezet munkatársai szolgáltak
- Október 2.: Szeretvendégség az idősebb tiszteletbeli presbiterek és családtagjaik részére
- Október 8.: Tábori munkanap
- Október 9.: Az istentiszteleten dr. Araham van Beek holland teológiai professzor hirdette az Igét
- Október 9.: Zenés áhítat, 71–80. zsoltár – Pataki András Dávid igazgolatával
- Október 15.: Családos „sárkányeregető” kirándulás Nagykovácsiban
- Október 17.: Budapesti lelképásztorok és missziói munkások összejövétele
- Október 23.: Az istentiszteleten a határon túlról származó testvéreinket köszöntöttük
- Október 25.: Filmklub, a Luther film vetítése
- Október 28.: A Julianna iskola ünnepi, reformációi istentisztelete
- Október 28–30.: Felnőtt ifjúság hétvégéje
- Október 28–30.: Közös protestáns reformációi esték
- Október 31.: Ünnepi istentisztelet a reformáció napján
- November 3–4.: Gyülekezeti missziós napközit tartottunk az őszi szünetben
- November 6.: Örökélet vasárnapja, VII. kerületi felekezetek közötti focibajnokság
- November 13.: Zenés áhítat, a Debreceni Kántus és a Psalterium Hungaricum együtt énekelte a 81-100-ig terjedő genfi zsoltárokat – Szilágyi Csaba igazgolatával
- November 20.: Presbiterválasztás
- November 29.: Filmklub, Koltay Gábor Sacra Corona című filmjével
- December 3.: Internetes találkozó – Karácsonyi alkotós gyermekdelután, rajzpályázat eredményhirdetése; karácsonyi képeslapok vására
- December 4.: A Julianna iskolával közösen családi istentisztelet
- December 11.: Zenés áhítat, Pataki András Dávid igazgolatával
- December 15.: Szeretet vendégség a Julianna pedagógusainak
- December 18.: Karácsonyi családi nap

### Fasori koncert-CD

Szép karácsonyi ajándék is lehet az a hanglezem, amely a 2004-es fasori hangversenyekből ad válogatást, és amely kapható az iratterjesztésben. A CD-n a Pálúr János orgonaművész által szerkesztett templombeli koncertsorozat legszebb részletei hallhatók. A városligeti Fasori Református Templomban 2004-ben Almásy László Attila, Avvakumovits Györgyi, Csillagh Katalin, Deák László, az Ewald rézfúvós kvintett, Faragó Laura, Fassang László, Frenczel Bertalan, Karosi Bálint, Kokas Katalin, Kovalszki Mária, Pálúr János, Pétery Dóra, Seres Dóra, Szabó Csaba és Varga Petra lépett fel. A CD-n Pálúr János és Fassang László improvizációi, valamint többek között Fauré, Pachelbel, Bach, Schubert, Ravel, Mozart, Händel, Farkas Ferenc művei szólnak meg.





## Kedves Testvéreink!

„... az igazságot követvén szeretetben, mindenestől fogva növekedjünk Abban, aki a fej, a Krisztusban; Akiből az egész test, szép renddel egyberaktván és egybeszerkesztvén, az Ő segedelmének minden kapcsaival, minden egyes tagnak mértéke szerint való munkássággal teljesíti a testnek növekedését a maga fölépítésére szeretetben.” (Efézus 4, 15–16)

Istennek adunk hálát, amikor a 2005. esztendő végéhez közeledünk, és a 2006. év gyülekezeti munkatervét készítjük. A mögöttünk lévő évben tovább folytatódott gyülekezeti épülésünk. Az Úr szaporította a gyülekezetet üdvözülőkkel. Megkönyörült rajtunk és élő, intenzív Ige-táplálékot adott.

Különösen a fiatal házaspárok, családok közötti misszióban láttunk előrelépést. A páros kör alkalmait sokan látogatták (néhányszor 20–25 pár is), a nyári házaspári hét gyermekekkel, szolgálattalvőkkel együtt több mint száz fővel működött. A fiatal családokban az elmúlt három évben mindig imádkozhattunk kisgyermeket váró édesanyá(k)-ért. A született (első, második, harmadik, néhol negyedik, ötödik) gyermekek újra hangsúlyossá tették felelősségünket a gyülekezeti óvodáért. Presbitériumunk döntést hozott, hogy 2006. őszén beindítja a gyülekezet „Csipkebokor” óvodáját. Imádkozó szívvel tesszük a lépéseket.

Nyári heteinken minden generációban sok áldást vettünk, és újult elhatározással folytatjuk az Isten Táborá adottságainak kidolgozását, felhasználását. Hálát adunk a kb. kétszáz már folyamatosan, vagy alkalmilag szolgálatot vállaló testvérünkért. Tesztlapot adtunk gyülekezeti tagjainknak, akik még

nem találták meg szolgálatukat a gyülekezetben, hogy jelentkezessenek és betagozódhassanak a már munkában állók közösségébe.

A hitben elindult és évek óta hitben járó testvéreink lelkigondozása és tanítása kiemelt feladatunk. Szeretnénk elmélyíteni a régi-új presbitériumunk lelki és szolgálati növekedését. Szerdai bibliai közösségi óráink sorában Aaron Stevens, a Protestáns Missziói Intézet munkatársa hat alkalomból álló sorozatot tartott, melyet 2006-ban folytatni szeretnénk.

A Julianna iskola életében is jelentős változást hozott ez az év. Hálát adunk imáink meghallgatásáért, mert az Úrnak tudjuk be, hogy az iskola életében minden területen megindult a gyülekezetben tapasztalt kegyelem átáradása. Akik átéltünk más éveket, tudjuk, e kezdeti lépések és tendenciák milyen sokat jelentenek. A szülőkkel való foglalkozás még gyerekcipőben jár, de a 2006. év feladata, hogy ezen a téren is előbbre lépünk.

Három fiatal lelkipásztor (két beosztott lelkész és egy VI. éves teológus) segíti a vezető lelkipásztor szolgálatát, illetve ez fordítva is igaz. Szolgálatuk, fiatalságuk üdítő hatása az egész gyülekezetre. – Mezey Tibor ny. lelkipásztor vállalta a Skót Misszió alkalmazásának kezelését, megkezdődött a szerdai bibliaóra ott is. – Ugyancsak órá vár a MÁV kórházban tartandó bibliaórák, lelkigondozás szervezése.

A gyülekezet vezető lelkipásztora a helyi szolgálatokon túl egyre több feladatot vállal a lelkipásztorok lelkigondozása, ébresztése, segítése területén egyházmegyei és országos szinten is. Evangélizációs és csendes heti szolgálataiban is nagy segítség a testvérek folyamatos imaháttér-szolgálatára.



Fotó: Vitéz András

## Lezajlott a presbiterválasztás

A Budapest Fasori Református Egyházközség közgyűlése 2005. november 20-án megválasztotta a következő hat esztendőre a gyülekezet új presbitériumát, tisztségviselőit. Az új testületben nagyobb részben a korábbi presbiterek vállaltak szolgálatot. Három új pópresbitert köszönhetünk sorainkban. A régi presbitérium tagjai (a képen balról jobbra): Dévai Józsa Gábor, Demeter Zoltán, dr. Szabó Mihály (főgondnok), Devich Márton, Fekete Béláné, Szabó Gyula, Pálinkás Gyuláné, Hetei Bakó György, Bócz Etelka, Pauler Péter, Hartman László, Demeter Kornél, Végh Tamás lelképásztor, Krüzsey Attila, Kádár László, Révay József, Pócsik Tibor, Lux Ferenc, dr. Kováts Zoltán, Pálúr János, Tarr Lajos, Kiss Jenő, Vitéz András, dr. Südy György; a fényképezéskor nem volt jelen: Albert Péter, Tarnavölgyi Zoltán, dr. Tolnay Lajos, Raffai Péter.

Az új presbitérium tagjai: Albert Péter, Bócz Etelka, Demeter Kornél, Demeter Zoltán, Devich Márton (iskolaügyi gondnok), Dévai Józsa Gábor, Fekete Béláné, Hartman László, Kádár László (a számvizsgáló bizottság elnöke), Kiss Jenő, dr. Kováts Zoltán, Krüzsey Attila, Lipták Mihály (pópresbiter), Lux Ferenc (missziói gondnok), Nyikos László (pópresbiter), Papp Richárd (pópresbiter), Pauler Péter, Pálinkás Gyuláné, Pálúr János, Pócsik Tibor, Raffai Péter, Révay József, dr. Südy György (gazdasági gondnok), Szabó Gyula, Szabó Mihály (főgondnok), Tarnavölgyi Zoltán, Végh Tamás lelképásztor, Vitéz András.

Sok területen találunk még hálát adni valót (hogy csak néhányat említsünk: az istentiszteleti és egyéb alkalmak folyamatos művészi, igényes zenei szolgálata, a sokaknak örömet nyújtó Fasori Harangszó, hűséges iratterjesztő munka, informatikai csoportunk szolgálata, a gyermekmegőrzősök, körzetgazdák, látogatók, számos területen segítők hűsége, nem utolsósorban gondnokaink odaadó szolgálata), de nem győzzük a felsorolást, inkább folytatjuk a hálaadást.

Hálát adunk azért a különös kegyele-

mért is, hogy a gyülekezeti életünk alaplétköre a vidám, hálás örömmel végzett szolgálat és egymás iránti szeretet!

Ha valamit kérnünk kell a következő évre, évekre is: Őrizze meg Urunk a szívünket Őbenne, Aki a fej, hogy valóban „az igazságot követve szeretetben növekedhessünk”, mint az Ő teste tagjai, egymást kiegészítve, az Ő terve, elképzelése szerinti növekedéssel.

**Dr. Szabó Mihály**   **Végh Tamás**  
**főgondnok**   **lelképásztor**



## Őszi evangélizáció Öt tanítvány

A gyülekezeti élet „gerincét” a vasárnapi istentiszteletek jelentik a keresztyén ember számára. Ezzel kezdődik a hét, hiszen csak Istentől kaphatunk erőt a hétfőtől szombatig terjedő napok valódi élettel teli megéléséhez, hogy ne csak „múlják” az idő, hanem az Ő akarata szerint „teljék” is. De adatik nekünk minden évben egy időszak, amikor nemcsak vasárnaponként kaphatunk igei táplálékot, hanem a hét öt napján, minden este! Minden nap hallhatjuk, hogy élő víz forrásához mehetünk, mert az út Jézus Krisztus által a Golgotán megnyílt minden keresőnek! Ezt az időszakot élhettük meg ez évben október 3. és 7. között, amikor ez a jó hír nálunk is kereste a hallgatókat, a szomjas szívűeket. Tariska Zoltán péceli lelkész szolgált esténként 18 óraker a Fasorban Ki volt és mivé lett címmel, amely alkalmakon Jézus öt tanítványának életváltozása tárult fel előttünk.

András, Simon Péter, Lévi-Máté, Tamás



Tariska Zoltán lelképásztor  
hirdeti az Igét

Fotó: Devich Márton

és János apostolok kerültek estéről estére elénk, akiknek az élete Jézus Krisztussal való találkozásuk, az Ő követése során alapvetően megváltozott.

Vezetünk-e másokat Jézushoz, mint András? Megismertük-e már ömberünket, mint Péter a harmadik kakasszónál? Felálltunk-e már a saját akaratumk asztalától, mint Máté a vámszedői asztaltól? Látásban akarok-e jámi, mint Tamás, vagy hitben? Elmondtam-e másoknak, élem-e mások előtt az evangéliumot? Az igehirdetés tőlem is megkérdezte, hogy most is változik-e az életem, mert Ővele járhatok? Olyan vagyok-e, mint egy évvel ezelőtt? Valóban engedelmeskedem-e az Ő akaratának, Igéjének, naponkénti felszólításainak? Hagyom-e magam formálni, hogy használható szolgálja legyek?

Az evangélizációs alkalmakra munka után mehettem, így már előző héten készülődni kellett, hogy a napi bevásárlások ne vonják el az estéktől a figyelmet, hogy ez a hét valóban Istennek kedves, odaszánt hálaáldozat legyen! Egy ilyen igehirdetési sorozat külön ajándéka, hogy átgondolhatom az időbeosztásomat: valóban az Úrnak tetsző-e?

Két ének is segített bennünket, hogy valóban üres és megnyitott szívvel hallgassuk az Igét. A Tudom, az Úrnak terve van velem... kezdetű ének számomra a reménységgel várt igehirdetésről szólt, a Tégy engem békeköve-teddé... kezdetű pedig kérés volt az Úrhoz, hogy a hallott Ige teremjen gyümölcsöket az életem által mások életében. Legyen imádságunk a következő evangélizációs hétig, hogy mi is legyünk ilyen „jó hír”-követek, ahogy énekeltük, „békekövetek”, akik hívogatunk másokat egy ilyen sorozatra.

Ha Isten engedi és élünk, a következő evangélizációs sorozatot 2006. október 8-tól 13-ig tervezi a presbitérium.

**Lux Ferenc**



# Szívek a határon túlról

Október 23-i ünnepi istentiszteletünkön egyrészt az 56-os forradalomra és szabadságharcra emlékeztünk, másrészt a határon túli magyar testvéreinket köszöntöttük – énekszóval, Igével, imádsággal. Megkértük valamennyi gyülekezeti tagunkat, testvérünket, akik a határon túl születtek, jöjjenek ki az Úr asztalához. Jó volt átélni és érezni, hogy együtt dobog a szívünk – Jézus Krisztusban – nemcsak velük, hanem az összes lélek szívével, aki nemzetünkhöz tartozik, bárhol is él ezen a világon. Isten, áldd meg a magyart! Jó kedvvel, bőséggel!

## Szállj, dalom

Ó, Istenünk, eléd letérdelünk,  
könyörgünk hozzád, hallgasd meg szívünk:  
áldd meg a népünk, áldd meg nemzetünk!  
A nagy világon e kívül sehol sincs helyünk,  
s mi egyástól is megtagadtuk azt, hogy boldogok legyünk.

Szállj dalom, szállj, gyöngye kis madár,  
határokon túl a Hargitáig szállj,  
bátorítsd a csüggedőt, vigasztald a szenvedőt!  
Krisztus soha el nem hagyja őt!

Mint oldott kévét hányszor szórta szét szörnyű vihar,  
lesújtott ránk, ó mennyi nemzet fia néz ma gyűlölködve ránk!

Szállj dalom, szállj, gyöngye kis madár,  
határokon túl a Hargitáig szállj,  
bátorítsd a csüggedőt, vigasztald a szenvedőt!  
Krisztus soha el nem hagyja őt!



Fotók: Desevich Márton

Hajnal Anna délvidéki  
és Sotkovszky Lajos  
felvidéki testvéreink  
énekeltek





# A VÍRUS

Vége a napnak. Hazafelé mész a kocsidal. Bekapcsolod a rádiót. A recsegő adáson keresztül hallasz egy kis faluról, valahol távol Indiában, ahol a falu három lakója váratlanul és nagyon furcsa módon meghalt. Valami olyan influenza okozta a halálukat, amiről még soha senki nem hallott. Igazából nem is influenza, és tulajdonképpen csak három emberről van szó. Néhány orvos útban van, hogy kivizsgálják a dolgot. Aztán vasárnap a rádióban újabb híreket hallasz. Most már nem csak három emberről van szó, hanem harmincezerről, és most már a tévé is foglalkozik a témával. Egy olyan különleges járványról van szó, amilyennel még eddig nem találkozott az emberiség.

Hétfő reggel, mire felkelsz, már minden újság vezércikke ez a történet. Most már nemcsak India, de Pakisztán, Afganisztán és Irán is megfertőződött, és mielőtt észbe kaphatnál, már mindenhol erről beszélnek. Az elnök tartott valami beszédet, amelyben elmondta, hogy ő is és a kormányban mindenki reménykedik, hogy minden rendbe jön. De mindenki elmélázik egy kicsit a bejelentésen, hogyan tudjuk távol tartani magunktól mindent? És ekkor Franciaország elnöke Európát sokkoló bejelentést tesz közzé: lezárják a határaikat. Bármely érintett országból érkező repülőjáratra érvényes a zárlat, vagyis nem szállhatnak le a gépek az ország területén. A hír hallatán kiver a verejték, és lefekvés előtt kicsit tovább nézed a CNN műsorát. Egy tudósító bejelenti, hogy egy férfi Párizs egyik kórházában haldoklik a rejtélyes influenzától. Megérkezett a vírus Európába is.

Mindössze annyit tudnak róla, hogy amikor kiüt rajtad a betegség, tulajdonképpen már egy hete lappangott benned. Aztán négy

napig hihetetlenül rossz állapotba kerülsz, különféle tünetekkel, majd meghalsz. Anglia lezárja határait, de túl későn. Kedden reggel az Egyesült Államok elnöke bejelenti: „A nemzet biztonságának érdekében minden repülőjárat Európába és -ból, valamint Ázsiába és -ból törölve.” Négy napon belül az egész ország kimondhatatlan félelembe merül. Az emberek arról beszélnek, hogy mi lesz, ha a mi országunkat is eléri?

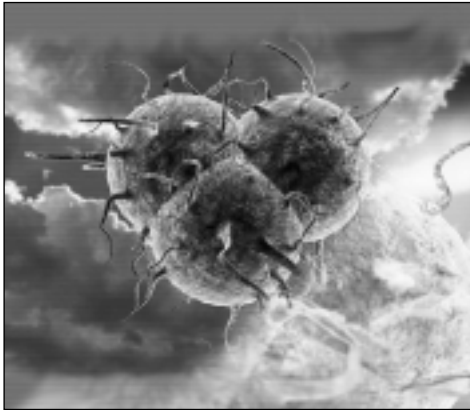
Szerda este valaki a parkolóból lélekszakadva ront be a terembe: „Kapcsoljátok be a rádiót, kapcsoljátok be a rádiót!” Mindenki feszülten figyel a kis hangszóróból jövő bejelentésre: megtörtént a legrosszabb, amire számítani lehetett: két nő New York állam egyik kórházában haldoklik a rejtélyes influenzában. Órákon belül végigsöpör ez a valami az egész országon. Emberek ezrei dolgoznak éjjel-nappal, hogy megtalálják az ellenszert. De semmi nem bizonyul hatásosnak. Váratlanul érkezik a hír: megfejtették a rejtélyt. Megtalálták az ellenszert. De az elkészítéséhez egy olyan valakinek a vére kell, aki még teljesen tiszta.

Az egész ország felnőtt lakosságát felszólítják, hogy mindenki menjen el a városi kórházba, hogy a vértípusát ellenőrizhessék. Mindössze ennyit kérnek az emberektől.

Természetesen, amikor pénteken, késő este a kórházhoz értek, már a parkolóban kígyózik a sor. Nővérek és orvosok rohangálnak, szúrják meg sorra a várakozókat és címkézik a kémcsöveket. Aztán odaérnek hozzád és családodhoz, és töletek is vért vesznek. Fiad, aki még kiskorú, ragaszkodik hozzá, hogy ő is vért adhasson. Arra kérnek, maradjatok a parkolóban.

Hirtelen egy fiatal férfi rohan ki a kórházból ordítva. Egy nevet kiabál és egy kórlapot lebegtet.

A fiad megrángatja a kabátod ujját:



„Apu, az én nevemet kiabálja.” És mielőtt bármit tehetnél, megragadják a fiadat.

– Egy pillanat! Álljon meg! – kiáltasz rá, mire azt válaszolják: – Semmi baj, minden rendben van. A vére teljesen tiszta. Szeretnénk megbizonyosodni róla, hogy nem fertőzött. Úgy tűnik, hogy megfelelő a vértípusa.

Öt feszült perc múlva sírva és egymást ölelgetve jönnek ki az orvosok és a nővérek. Néhányan még nevetnek is. Az elmúlt egy hét alatt ez az első alkalom, hogy valakit nevetni látsz. Egy idősebb orvos ekkor odalép hozzád, és azt mondja:

– Köszönjük, uram. A fia vére tökéletes. Tiszta és hibátlan. Most már elő tudjuk állítani az ellenszert.

Ahogy a hír elkezd terjedni, a parkolóban álló tömeg egyre hangosabban örvendezik, imádkozik, sír és nevet. De aztán az ősz orvos feleségedet és téged félrevon:

– Beszélhetnék önökkel egy percre? Nem vettük észre, hogy a donor kiskorú, ezért szükséges, hogy aláírják ezt a beleegyező nyilatkozatot.

Elkezdted aláírni, aztán észreveszed az üresen hagyott leveendő vérmennyiség rubrikáját. – M-m-m-mennyi vért vesznek le tőle?

És ekkor az idős orvos mosolya eltűnik. – Nem tudtuk, hogy egy kisgyermek lesz.

Nem voltunk rá felkészülve. Az összes vérére szükségünk lesz.

Megdöbbenve válaszolsz: – De-de... ezt maga nem értheti! Ő az egyetlen fiam!

– Mi a világról, az egész emberiségről beszélünk! Kérem, írja alá! Mindre szükségünk van.

– Nem lenne megoldható, hogy vérátömlesztést kapjon?

– Ha lenne tiszta vériünk, akkor kaphatna. Kérem, aláírnia?

Tompa csöndben aláírod. Aztán megkérdezi az orvos:

– Szeretnének néhány percre bemenni hozzá, mielőtt elkezdjük?

Oda tudsz menni? Oda tudsz menni, ahol a fiad az asztalon ül, és azt kérdezi:

– Apa? Anya? Mi történik itt?

Meg tudod fogni a kezét, és azt mondani neki: – Fiam, nagyon szeretünk téged, és soha nem hagynánk, hogy valami olyan történjen veled, ami elkerülhető, érted?

El tudsz menni? Ki tudsz úgy menni a szobából, hogy közben hallod fiadat, amint azt kérdezi: – Apa? Anya? Miért hagytok el?

És aztán a következő héten, amikor a fiad temetése van, néhányan átalusszák az alkalmat, és vannak, akik el sem jönnek, mert más dolguk van, vagy vannak, akik eljönnek ugyan, de csak egy mesterkéltn mosolyt erőltetnek az arcukra, hogy úgy tűnjön, fontos nekik az egész. Vajon nem akarnál felugrani, és azt mondani: ELNÉZÉST! A FIAM ÉRTED HALT MEG! HÁT ENNYIRE NEM ÉRDEKEL? EGYÁLTALÁN, JELENT EZ NEKED VALAMIT?!

Vajon Isten is ezt szeretné mondani ezekben a napokban? „A FIAM ÉRTED HALT MEG! SZÁMÍT EZ NEKED VALAMIT? HÁT NEM ÉRTED, HOGY NEKEM ENNYIRE FONTOS VAGY?”

**Forrás: Internet**

## Ima és labda

Most mindenki őket nézi! Zsúfolásig tömött csodaszép stadion, százezres örjögő tömeg, zászlók, színek, petárdák, szurkolók. Tévétársaságok tucatjai közvetítenek élőben: millióan és millióan a képernyők és kivetítők előtt várják az utolsó sípszót... és vége, vége! Egyszerre rohan be a pályára edző, gyúró, tartalékjátékosok. Önkívületben ölelgetik egymást, sokan sírnak örömeükben. A nemzeti zászlók lobognak, a tömeg tombol!

És akkor ott, a stadion gyepén, a kamerák kereszttüzéiben, mit sem törődve a körülöttük zajló eseményekkel előbb hárman, majd többen és többen a bajnokok közül összekapaszkodnak, a földre térdelnek és hangosan imádkozni kezdenek...

Amikor idén először kiírták a VII. kerület keresztény felekezetei közötti focikupát, persze minden más volt. Vasárnap koradélután. Kicsit kopottas, téglaburkolatú tornacsarnok a Keleti pályaudvar mögött, a bérházak között, parkettás terem, kézilabdakupuk. A játékosokon és a két-három szervezőn kívül csak egypár ráérő családtag a galérián, műanyag asztalon



Ezüstlábú gyerekek:  
Papp Riki és Pócsik Tibi

Fotók: Hartman Zsuzsa



Hálószerzők:  
Németh Kálmán és Nyikos Laci

pogácsa és ásványvíz. A csapatok vegyes összetételűek, nagyrészt gimnazista vagy egyetemista fiúk, de vannak „öreg” negyvenesek is. A komolyabbaknak még saját mezük is van, vagy ha nem, akkor egy póló is megteszi. Rövid megnyitó, sorsolás és jöhetnek a 2x8 perces meccsek. Az idej győztesé lehet egy évre a kis „vándorszerű”. Minden más. Ez nem a világbajnoki döntő.

És akkor, amikor többen már a bemelegítéstől elfáradtunk és inkább odáznánk, mintsem várjuk a kezdést, egyikünk megszólal: nem imádkozunk egyet közösen? És körbeáll a csapat, és amíg körülöttünk nyüzsgő a csarnok, meghajtjuk a fejünket és a zsivalyon át is hallható a szó: Úr Jézus...!

„Akkor lehet nem félni, ha az ember le tud mondani a nyeresről, amire pedig annyira vágyik” – mondja Balczó András. És mi azért nem féltünk, mert már nyertünk, mielőtt még az igazi ellenfelek ott álltak volna velünk szemben. Persze volt foci is és

**Az ezüstérmes fasori csapat: Balogh Szabolcs, Devich Márton, Gábrriel Tamás (kapitány), Hajba Róbert, Hartman András, Kajári Zoltán, Kanyó Ferenc, Németh Kálmán, Nyikos László, Papp Richárd, Pócsik Tibor, ifj. Pócsik Tibor.**

volt tét is, és mi futottunk és küzdöttünk és rúgtuk a labdát (és néha egymást is), és bosszankodtunk és kiabáltunk és elkeseredtünk és lelkesedtünk. De nyertünk! A csoda itt és most ugyanúgy megtörtént, mint akkor és ott 2002-ben, a vb-döntő után. Mert a foci itt is jó játék, és az ima itt, Budapesten is ugyanazt az Urat dicsőíti.

A hat csapatból (római katolikusok, reformátusok, evangélikusok, metodisták és két görög katolikus csapat) a fasori válogatott a „szomszéd várbeli” evangélikusokkal játszott

döntő után a 2. helyet szerezte meg. Jövőre újra kupadöntő, de a csoda addig is megszerzhető, a jutalom addig is megszerezhető. És milyen felemelő és vigasztaló hinni és tudni, hogy ha minket is megragadott a Krisztus Jézus, akkor mi is csak egyet tehetünk: ami mögöttünk van, annak nekifeszülve futhatunk egyenest a cél felé, Isten mennyei elhívásának a Krisztus Jézusban adott jutalmáért, a hervadhatatlan koszorúért (Fil 3,12-14).

**Nyikos László**

## FOTÓPÁLYÁZAT

**Tisztelt Olvasóink! Kedves Testvérek!**

A Fasori Harangszó szerkesztősége fotópályázatot hirdet, amelynek témája a Fasori Református Egyházközség és gyülekezet élete. Pályázni lehet hét kategóriában akár digitális fotókkal (CD-n), akár papírképekkel.

Egy pályázó egy kategóriában maximum öt fotót adhat be.  
(Csak olyan fotókat várunk, amelyek 2005. január 1. után készültek.)

**A beadási határidő: 2006. szeptember 15.**

Kategóriák:

**1. Templomunk 2. Gyülekezeti élet 3. A Julianna iskola élete 4. Portré (gyülekezetünkben élőkről)  
5. Nyári heteink 6. Szolgálat 7. Fény és árnyék – Jézus, a világ világhossága**

A beérkezett alkotásokat a szerkesztőségünk által felkért zsűri bírálja el, a legjobbak készítői jutalomban részesülnek. Az összegyűlt anyagból a gyülekezeti teremben kiállítást rendezünk. A legjobbnak ítélt képeket a Harangszóban is közzétesszük. A pályázaton bárki részt vehet.

A pályamunkákat Devich Márton, a Fasori Harangszó felelős szerkesztője gyűjti össze, neki kell átadni személyesen, vagy a nevére a Lelkészi Hivatalban.

(A pályamunkákat szerkesztőségünk archiválja. A beadott fotókkal a Fasori Harangszó szerkesztősége szabadon rendelkezik, azzal a megkötéssel, hogy ha egy fénykép bárhol, bármikor publikálásra kerül, fel kell tüntetni készítőjének nevét.)

Kérjük a pályázókat, hogy figyeljenek arra, hogy a fényképek készítésekor ne zavarják meg az istentiszteletek, egyéb gyülekezeti alkalmak rendjét!

**Hívogatunk mindenkit! Fotózzon!**

**Reméljük, hogy sok pályázónk lesz, sok fénykép készül, hogy majd együtt örülhessünk nekik, albumba rendezhessük vagy közreadhassuk őket, és sokáig hirdethessük velük Isten dicsőségét!**

**A Fasori Harangszó szerkesztősége**

# Bepólyálva

„Szolgáidon láttassad dolgaidat,  
Dicsőségedet ezeknek fiain!  
Add értenünk felséges hatalmadat,  
Mi kegyes Urunk, ó, irgalmas Isten!  
Minden dolgunkat bírjad forgassad,  
Kezeink munkáit igazgassad!”

(Énekeskönyvünk: 90. zsoltár 9. vers)

Hogyan is fohászkozhatnánk másképp, mint a fenti szép énekiünk soraival? Hiszen közösségiünk szüntelen szolgálatban áll a ránk bízottak érdekében.

Adventben járunk.

Ezekben a napokban már szereteteinkre gondolva járjuk a fénylő utcákat, és nem csupán ajándékok, hanem szép csomagolópapírok után is szaladgálunk. A fogyasztói társadalomban megtanultuk, hogy fontos, amit átadunk, és fontos, ahogyan átadjuk. A bronz-, ezüst- és aranyvasárnapok bővületében sokan megfeledkeznek azonban arról, hogy az igazi AJÁNDÉK úgy 2000 évvel ezelőtt készített el az emberiség számára. Isten őt is becsomagolta, no nem fényes papírba, de ahogyan az Evangéliumban olvassuk: „*A jel pedig ez*

## IMÁDKOZZUNK A FASORI ÓVODÁÉRT!

2006 őszén reményeink szerint megkezdheti működését a Fasori Csipkebokor Óvoda. Jól halad az előkészítés, támogatja terveinket Hunwald György polgármester úr, valamint az egyházkerület elnöksége. Sok megoldatlan kérdés van még, de egy kis csapat azon dolgozik, hogy ezeket lépésről lépésre haladva megszüntessük. Jó reménységünk van rá, hogy az Úr segítségével sikerül minden problémánkat megoldani. Csak kérnünk kell! A Testvérektől is azt kérjük, hogy imádkozzanak az óvodánkért!

Jó lenne tudni, hogy kikre számíthatunk, kik azok, akik igénybe akarják venni a belváros egyetlen református óvodáját. Várjuk az előzetes jelentkezéseket!

Szeretettel:  
Südy György

*lesz számotokra: találtok egy kisgyermeket, aki bepólyálva fekszik a jászolban.”* (Luk 2;12) Isten az igaz AJÁNDÉKOT bepólyálva küldte közénk, védve, szeretve, az állatok lehetőségével melegítve őt.

Karácsony közeledtével a Julianna Református Általános Iskolában szolgálatot vállaló felnőttek elgondolkozhatunk azon, milyen ajándék adatott nekünk, és mit tehetünk le mi a fenntartó gyülekezet elképzelt karácsonyfája alá? Magam nem szeretném fényes papírba rejteni mondandómat.

Úgy gondolom-gondoljuk, sok ajándékot kaptunk, hiszen a gyermek Isten ajándéka. Itt az iskolában a Teremtő szeretetéből nekünk ajándékozott gyermekekkel foglalkozunk. Ők sokfélék, más-más képességekkel, adottságokkal jönnek hozzánk, teljesítményük, viselkedésük nem egyforma. De tudják, hogy „juliánás” diáknak lenni jó, és ezt nap mint nap tudtukra adják. A „juliánások” által sok kis csomag kerülhetett más gyülekezet fája alá a szolgálatok által is. A felkészítők és a tanulók megajándékoztak bennünket sok szép versenyeredménnyel. Minden versenyről – amelyen elindultak gyermekeink – díjjal tértek haza.

Megkaptuk a reménység ajándékát, hogy a gyülekezet az elkövetkező évben új közösséggel – óvodával – gazdagodhat. Mindannyian imádságban hordozzuk a „kistestvér” megszületését.

Díszíti képzeletbeli fenyőfánkat a megújult épület, s ezt tükrözi a kinti vitrin és a földszinti hirdetőablak. A megújult gyermekügyelet és az egyre szebben zengő énekar dísz is felkerülhet a fára.

Megkaptuk a szülők bizalmát. Akik reggelenként gyermekeiket ide hozzák, bíznak bennünk. További együttműködésre, szeretettelgi együttlétekre hívjuk őket. Köszöntjük az újjáalakult szülői közösséget, és köszönjük a



A Julianna iskola pedagógusai őszi kiránduláson

bátorító – olykor kritikus – szavakat. Hálával emlékezünk a sok segítségre és áldozatvállalásra, akár fizikai munkára (teremrendezés), akár a szervezésre, fényképezésre, kísérésre áldozott időre gondolunk. Külön köszönjük a gyülekezet és a Szabó Imre Alapítvány figyelmét és több mint 2,5 millió forintos támogatását.

Az adventi gyertyák fényében megtelik szívünk várakozással, hálát adunk a minden nehézség és szorongatás ellenére megtartott életünkért és iskolánkért. A fénylő gyermekszemek és zengő gyermekhangok özőnében megnyitott szívünkkel várjuk a b e p ó l y á l t Megváltó érkezését.

**Döbrössyné Síkfalvi Judit, igazgató**

### **Folytatódik a Munkácsy-másolat restaurálása**

Megkezdődött a gyülekezetünk tulajdonában lévő Munkácsy-másolat, A Krisztus Pilátus előtt című festmény restaurálásának második szakasza. Gábor Móric alkotását még 2004-ben kezdték el felújítani a Magyar Nemzeti Galéria szakemberei. Az előkonzerválási, állagmegóvási munkálatokat Ganczaugh Miklós és Takácsy Gábor végezte. Nehéz dolguk volt, mert a festmény rendkívül rossz állapotba került az elmúlt években. A most megindult második szakaszban Szutor Katalin és Takácsné Szabó Marianne dolgozik a képen, és a munka várhatóan 2006 húsvétjára fejeződik be. Hátravan a festmény utótisztítása, lakkal való konzerválása, a festmény folytonossági hiányosságainak pótlása, esztétikai helyreállítása, majd egy védőbevonat elkészítése. A második szakasz költsége eléri az 1,2 millió forintot. Kérjük a testvéreket, támogassák adományaikkal a Munkácsy-reprodukció újjászületését, hogy a restaurált kép minél hamarabb visszakerülhessen eredeti helyére, a gyülekezeti terem falára.

D. M.

# Elég néked az én kegyelmem

Árva Bethlen Kata emlékezete

Erdély aranykora a nagy fejedelmek halálával véget ért, s az ország török függőségbe került. Ám a török kiűzése nyomán a királyi hatalom megerősödésével együtt járt a római katolikusok térnyerése – a Rákóczi-szabadságharc bukása után pedig különösen szomorú napok virradtak az erdélyi protestánsokra. Az igazi értékek – a hit, a haza, a becsület – helyét az önérdék, a rangkórság és a vagyonszerzés foglalta el. A kis országba vezényelt császári katonaság koldusbotra juttatta az amúgy is éhező népet. Sok szenvedés várt nemcsak az alacsony sorú hívőkre, de még a legmagasabb rangúakra is, ha ragaszkodni mertek hittükhöz.

A kereszthordozásban Bethlen Kata grófnő volt a legnagyobb a kor nagyhitű református úrasszonyai között. Bethlen Kata (1700-1759) Bethlen Sámuel küüllői főispán leánya volt. Ősei között találjuk a nagyenyedi Bethlen Kollégium legfőbb patrónusait, apja az iskola világi gondnokságát látta el. A törekeny, de öntudatos leányt anyja (Borsai Nagy Borbála) 17 évesen mostoha-testvérehez, a katolikus Haller László grófhöz kényszerítette. Kata nem gyűlölte a katolikus vallást, de félt, hogy férjénél nem talál majd megértésre. Haller és környezete erőszakkal próbálta áttéríteni a szigorú puritán kegyessé-



geről híres asszonyt – mindhiába. A fiatalasszonynak sokat kellett szenvednie, s a boldogság messze elkerülte háza tájékát. Házasságuk második évében férje is elkapta a pestist. Kata készítette elő a halálra, miután megbocsátott neki, s megbékéltette Istenével.

Bethlen Kata gyermekségétől hosszú özvegysége végéig átélte az özvegyek és árvák magányosságát, kiszolgáltatottságát és meg-

alázottságát. Apját nyolcéves korában elvesztette; 18 éves volt, amikor anyja meghalt; 19 éves korában már özvegy lett. Huszonkét évesen újra boldogságot remélt tiszta szíve, s másodszor is férjhez ment, most már a református Teleki Józsefhez. Ezekről az esztendőkről így ír: „Szemléltem már itt is Istennek hozzám való nagy szeretetét és jóvoltát, főképpen abban, hogy már egy hitben, vallásban – egy szívvel és szájjal tisztelhettem az én teremtető Istenemet az én édes férjemmel”.

Ezt a csendes boldogságot irigyelte meg a gonosz; váratlanul rátámadt a Haller-rokonság. Visszakövetelték a vagyont, s azt mondták: katolikus apa gyermekeit nem szabad erős református asszony kezén hagyni. Károlyi Sándor egri püspök pedig így érvelt: „nehogy beszíjjanak valamit a gyermekek a kálvinista vallásból”. III. Károly és Mária Te-



rezia idejében így indítottak hajtóvadászatot a vegyes házasságból származó gyermekek katolizálásáért. Bethlen Kata hiába viaskodott, második férje is hiába vetette latba nagy befolyását – katonai erőszakkal ragadták el tőle gyermekeit. Ki írhatná le az anyaszív tehetetlen fájdalmát? Ámde nagy a kegyelem: második házasságában három gyermeknek adhatott életet. Bennük fog vigasztalódni – ez volt a reménysége. Nagy gonddal nevelte őket. Aztán váratlanul minden összeomlott. Egy súlyos fertőző betegség elvitte a rendkívüli képességekkel megáldott Zsigmondot, utána meghalt Gábor, majd Klára. A következő évben pedig elvesztette derék jó férjét is. Most már igazán árva volt. Még a nevét is így írta alá: Árva Bethlen Kata. Árva volt – csupa meg nem értő lélektől, gyűlölködő, vagyónára áhítozó rokonoktól körülvéve – de nem volt elhagyatva, mert vele volt hitében Istene és Megváltója. Ahogy megpróbáltatásai nőttek, úgy nőtt egyre a hite is. Minden próba alatt többet ismert meg Isten kegyelmének titkos mélységeiből. „Engemet az én Istenem úgy hagyta, mint a megszedett szőlőben való kunyhót – egyedül. Oh, drága kegyelem, mely erőt adott énnékem az én sok súlyos kereszteimnek elviselésére: lakozzál ezután is énbennem, mind utolsó pihenésemig” – írta.

Második férje halála után 27 évet töltött el még özvegységben. Élete végéig látogatta az Úr – talán azért, hogy újabb meg újabb győzelmeket engedjen kivívnia. Istenbe vetett hitét nem tudta megtörni semmi: sem az üldöztetés, sem gyermekei hálátlansága, sem a sok gyász eset, sem a betegségei, a tűzvész, a jégeső... „Uram, áldj meg engem jobb és bal kezéd áldásával, hadd lehessen áldott, de ugyanakkor áldás is mások számára” – olvashatjuk naplójában. Bizony, valóban az lett. Olthévízi udvarháza valóságos menedékhellyé vált. Számptalan beteg kereste fel gyógyulásért.

Árva Bethlen Kata református egyházáért végzett szolgálatában nyert vigasztalást. Az egyházban azonban nemcsak hitéleti, hanem művelődési kereteket is látott. Bőkezűen támogatta az erdélyi skólákat, udvarában a lányok úri hímzések egyházi terítőket készítettek. Üveghutát és papírmalmot építtetett; híres mestereket hívott műhelyei vezetésére, ahol egyszerű jobbágyfiúkat képeztetett ki különféle mesterségekre. Az árva asszony anyjává lett sok kis árvának, ruházta és étellemezte őket. Szegény diákokat taníttatott, a kiválókat külföldi egyetemekre küldte. Templomokat, iskolákat építtetett.

Magyar bibliothecájában összegyűjtötte a régi magyar irodalom javát, s egész könyvtárát a nagyenyedi kollégiumnak ajándékozta. Legfőbb lelki támaszát udvari papjában, a tudós Bod Péterben találta meg. Irodalmi szempontból Védelműz erös pais (Szeben, 1759) címen megjelent költői ihletettséggű imádságos kötete és Önéletírása (Kolozsvár, 1762) érdemel figyelmet.

Pál apostol azt írta a korinthusiaknak, hogy tövis adatott a testébe. Mit kért Pál Istentől – és mi az Úr válasza? (Elolvashatjuk a Bibliában, a 2Korinthus 12, 7–10 versekben.) Szinte elsorolhatatlan az a sok tövis, amely Árva Bethlen Katát – testében-lelkében – egy életen át kínozta. Ám a próbák nem zúzták össze. A szenvedést mély alázatban fogadta el Isten kezéből. „Üss, verj – írta – , csak kegyelmedből ki ne vess!”

Utolsó építkezése a fogarasi templom építése volt. Temetésén itt hirdette Bod Péter ékes szavakkal az örök élet beszédét. Az emlékkő is az ő sorait őrzi: „Teste e kő alatt Gróf Bethlen Katának, / Lelke szent kezében vagyon Jézusának, / Kiben hitt s kit tartott Megváltó Urának, / Magát alázatos hív szolgálójának.”

**Összegyűjtötte: Dévai-Józsa Gábor**

*A lélek lélegzetvétele (2.)***Mikor nehéz fohászzkodni?**

Jézus tökéletesen tudja, mennyire tehetetlenek vagyunk nélküle, ezért szól így hozzánk: „*Kérjetelek és adatik nektek: keressetek és találtok: zörgessetek és megnyitattik nektek*” (Mt. 7,7) Sokat aggodalmaskodunk, szorongunk, sokszor olyan dolgok miatt, amelyek be sem következnek. Mít mond az Írás erről? „*Semmi miatt ne aggódjatok, hanem imádságotokban és könyörgéseitekben minden alkalommal hálaadással tárjátok fel kívánságaitokat az Isten előtt*” (Fil. 4,6).

Ha elmulasztod az imádkozást, megszakad a Megváltóval való kapcsolatod. A sorvadó lelkek láttán Isten szívéből fájdalmasan szakad ki a felkiáltás: „*Nem kaptok, mert nem kérték.*” (Jak. 4,2) Az Úrnál van minden, bőséges a tárháza, semmit sem akar jobban, mint hogy megajándékozzon. Mi azonban nem kérünk, mert nincs időnk, mondjuk. Gyakran el is felejtünk imádkozni. Nem tudunk küzdeni a bűn ellen és szolgálni az Úrnak. Az imádság elhanyagolása az egyik legnagyobb mulasztás.

A természeti ember fárasztónak érzi az imádkozást. „*Testi ember pedig nem fogadja el az Isten Lelkének gondolatát, mert bolondság az neki.*” (1Kor. 2,14) „*Mert a test dolgaival való törődés ellenségeskedés Istennel szemben.*” (Róma, 8,7) A természeti ember vágyódhat az imádkozás után – különösen, amikor bajban van – de képtelen rendszeres imádkozásra. Ilyen kifogásokat hoz fel: „az Úr bizonyára nem kívánja, hogy az egészséges és munkaképes ember annyi drága időt pazaroljon az imára. Vajon nem becsüli-e Isten többre a dolgozó kezét?”

Megtérésünk után nagy a buzgalom, de egy idő után az ima kezd terheléssé, fárasztóvá

válni. Egyre jobban világias lesz a gondolkodásunk, amely elidegenít Istentől. Mindig találunk kifogást arra, hogy miért nem imádkozunk. Nem fájnak már bűneink olyan égetően, mivel nem valljuk be őket őszintén Istennek. Beszélgetés közben és közös imádság alatt abba a kísértésbe esünk, hogy minden benső igazság nélküli szavakat mondunk. Ezek az üres szavak, a színlelés teljesen elfojtják imaéletünket.

A legtöbb nehézség abból adódik, hogy helytelenül imádkozunk. Az ima finom és érzékeny hangszer, szent művészet, amelyet egyetlen emberi művészet sem ér el. Az imádkozás művészete nem igényel sem velünk született képességet, sem nagy tudást, sem pénzt. E művészet leglényegesebb feltétele: a gyakorlás és a kitartás. A helyes imához naponta Isten csodájára van szükségünk, amely abból áll, hogy megkapjuk az imádság Lelkét. Ehhez segítség a naponkénti igéolvasás, amely rámutat az imádság valódi értelmére.

Néhány imádság közben elkövetett hiba:

1. Azt gondoljuk, segítenünk kell Istennek, hogy teljesítse kéréseinket. Így gondolkozunk: „Édes Istenem, ez az, amit szívből kérek tőled. Tudom, hogy nehéz, de Te megteheted, hogy ezt vagy azt véghez vigyed, és így rendbe is hozd a dolgot.” Ne foglalkozunk könyörgésünk eredményével. Jézusnak nincs szüksége tanácsokra. Ima közben ne foglalkozzunk nehéz gondolatokkal (pl: meghallgat-e az Isten? Tekintettel lesz-e alázatos könyörgésekre? És hogyan?) A Szentlélek tanít megismerni Jézust. Ha megismertük, csendes, meghitt, baráti beszélgetéseket folytathatunk vele.



Fotó: Devich Márton

2. Arra használjuk az imádságot, hogy „irányítsuk” Istent. Isten nem hagyja magát irányítani. (Figyeld meg Mária és Jézus beszélgetését a kánai menyegzőn. Jn, 2,1-11) Jézus mindig az Atya akarata szerint cselekszik. Mi az imádságban is türelmetlenek vagyunk, különösen ha bennünket vagy szeretteinket szorongat valami. Gyakran merészen követelőlünk. Istent sokszor imameghallgató eszköznek tekintjük. Isten meghallotta könyörgésünket, de az Ő joga, hogy mikor és hogyan válaszol. Gyakran elmarad a hálaadás a teljesített kérésekért.

3. Elfelejtünk Jézus nevében imádkozni. Mindenki szeretne „hatékonyabban” imádkozni. Gyakran még akkor sem imádkoztunk Jézus nevében, amikor olyan közel álltunk Istenhez, és szívünk tele volt boldogsággal. A saját szívünk, szeretetünk és gondoskodásaink nevében imádkoztunk. Jézus nevében imádkozni a könyörgés legmélyebb titka, és

ezért tanuljuk meg olyan nehezen. Jézus neve nélkül imaéletünk nagy kedvetlenségbe és kétségbeesésbe reked, vagy pedig lélektelen kötelességteljesítéssé redukálódik. Nem kell nekünk feltornáznunk magunkat szellemi magasságokba, nem kel kicsiny hitünket sem felfújunk, hogy nagyobbak tűnjön. Nem kell lelki tornákat végeznünk, csak őszintén el kell mondanunk az Úrnak mindent!

Így mehetünk alázattal az Atyához Jézus nevében: „Nincs jogom még az imádkozáshoz sem, mert nincsen igazán imádkozó szívem. Ezért még kevésbé igényelhetem, hogy megkapjam, amit kérek, hiszen mindaz, amit a szívemben látsz, Uram, olyan, hogy el kellene zárkóznod előlem és kívánságaim elől. Hallgass meg mégis, nem magamért, nem is az én imádságaimért, még csak nem is a nyomorúságom miatt, mert hiszen ez bűneim következménye. De hallgass meg engem Jézusért!”

**Hartman László**

„Lelkiünk megmenekült, mint a madár a madarász tőréből”

# 1956 keresztyén szemmel

„... ha nem lett volna ve-  
lünk az Úr, amikor ránk támad-  
tak az emberek, akkor eleve-  
nyeltek volna el bennünket, úgy  
fellángolt haragjuk ellenünk.  
Akkor elsodortak volna a vizek,  
átcsapott volna rajtunk az ára-  
dat. Átcsaptak volna rajtunk a  
tajtékozó vizek. Áldott az Úr, aki  
nem adott oda minket mar-  
talékul fogaiknak! Lelkiünk meg-  
menekült, mint a madár a  
madarász tőréből. A tőr össze-  
tört, és mi megmenekültünk. A  
mi segítségünk az Úr nevében  
van, aki az eget és a földet alkot-  
ta.” (124. zsoltár)



Tizenhat évvel születtem az 1956-os forradalom és szabadságharc után. Később ahhoz, hogy közvetlenül átéljem, mégis korán ahhoz, hogy 1956 velem is éljen, hozzám is közel legyen. Éppen fordítva történt velem ez, mint a forradalmárok utódaival, nagyapámék ugyanis – ha nem is harcoltak – a kommunista oldalon álltak és állnak ma is. Soha sem fogom elfelejteni, amikor kiskamaszként nagyapám asztalukhoz leültetett, és szertartásosan átnyújtotta nekem a hírhedt „fehér könyvet”, amely az „ellenforradalmárok brutális rémtetteiről” számol be részletesen, hatásos fotókkal kísérvé.

Én akkor már a rendszerváltás felé induló társadalom atmoszférájából megérezve valamit egy másik úton kezdtem elindulni nagyszüleim bánatára, de nekem is hosszú

időbe telt, míg az Úr elé víve és sokat tusakodva, néha a ló másik oldalára átesve szembe tudtam nézni családi örökségem és a nemzetemhez fűződő felelős kötelem ellentmondásaival.

Sokan vagyunk így ezzel, ezért is tapasztalható ekkora közöny 1956 irányában, hiszen rengeteg érintett inkább elfordítja tekintetét, bezárja tudatát a forradalom üzenete előtt. Ehhez társul a Kádár-rezsim mai napig tartó hatása, amelynek eredménye 1956-tal és a nemzeti történelemmel kapcsolatos ismeretszegénység, tudatlanság fenntartása is. Pedig alapvetően fontos, hogy átgondoljuk 1956 jelentőségét keresztyén szempontból.

Először látnunk kell, hogy a kommunista ideológia a vallást a „nép ópiumának”, vagy – Lenin szavaival – a „nép vodkájának”

tartotta, és háborút indított a keresztyénség ellen (is). A meggyőződéses kommunisták Isten gyűlölői voltak, gyűlöletük mögött a sátán állt. Ezért haltak meg, kerültek munkatáborokba, börtönökbe határon innen és túl nemzetünkért és hitünkért felelősséggel viseltető testvéreink a forradalom előtt és után.

Végül Isten kegyelméből sikeres lett ez a harc, illetve lehetőségünk nyílt a forradalom talentumával való sáfárságunk gyakorlása. Ehhez azonban látnunk kell Isten Lelkének működését életünkben, hiszen ahogy engem is átformált, úgy formálhatja át egész társadalmunkat, csak kérünk kell Tőle, és teljesen, csupán Rá szabad hagyatkoznunk. Azt is tudnunk kell, hogy mi, a magyar nemzet összetartozunk, nemzetünk is Istentől kapott talentum, amelyért együtt vagyunk felelősek. Gyülekezetünk ezért is tartotta fontosnak október 23-án határon túli testvéreinkkel való szolidaritásunk, testvéri összetartásunk kifejezését. Délvidékről érkezett vendégünk naponta hálát ad Istennek a templomunkban átélt eseményért egy olyan városban, amelynek utcáira kilépve sem ő, sem barátai nem mernek megszólalni magyarul.

Október 23-a, 1956 üzenete nekünk, keresztyéneknek egyszerre szól a nemzet szeretettel való építésének kötelezettségéről, és arról a kérelhetetlenségről, amellyel ki kell állnunk, fel kell emelnünk szavunkat Isten és a tőle kapott ajándékok ellen fellépő rendszerek, törekvések mögött álló hatalom, bomlasztó erő gonoszsága, s az azt követők helytelen tettei ellen. Nem szabad elkendőzni a múltat, szelídségünk nem lehet a jelenben sem visszahúzódás, hiszen kincseket kaptunk, amelyekkel élnünk kell, s amikért felelősséggel tartozunk úgy, hogy tekintetünket mindig Jézusra fordítjuk.

**Papp Richárd**



## Ima Vizsolyért

Mindenható Úristen! Könyörögve állunk most meg a kicsi zempléni falu, a Her nád-völgyi Vizsoly templomtornya alatt. Kérünk Téged, hogy ha Neked is kedves, mentsd meg ezt a települést! Ragyogtasd ki szeretetedet az ott lakó emberek szívébe, virágoztasd fel a falu mindennapjait! Adj a vizsolyiaknak munkát, bölcsességet, világosítsd meg a Te orcádat őrajtuk. Ne engedd elszéledni a fiatalokat, adj hosszú életet és erőt az időseknek. Kérünk, építsd újjá a falakat, ne hagyd omladozni őket! Töröld el a közönyt! Te segíts a szegénység felszámolásában! Szomorú tapasztalni, hogy az a hely, amely a magyar reformátusság egyik bölcsője, pusztul. Urunk, olyan szívszorító látni, hogy bár a templom s a kertje nemrég megújult, vele szemben az épület, melyben Bibliánkat nyomtatták, hogy Isten Igéje magyar nyelven is elérhetővé váljon, roskadozik. Itt, ahol járunk, itt futottak, bandukoltak a diákok, akik hozták Göncből a Károli Gáspár által lefordított biblialapokat – köztük Szenci Molnár Albert –, hogy azok szó szerint Életre keljenek! Istenünk, hová vezet most ez a poros út? Ki takarítja majd el a szemetet? A sarat? Ki csöndesíti el a környező házak ablakaiból kihallatszó lakodalmas zenét? Imádkozunk Vizsoly újjászületéséért! Legyen meg a Te akaratom! Ámen.

**D. M.**

## A pingvinek példája

Mel Gibson Passiója óta nem volt olyan film, amely az amerikai közvéleményt annyira felkavarta volna, mint a Pingvinek vándorlása, pedig nem is játék-, csak egy természetfilmről van szó. Luc Jacquet francia rendező gyönyörűen forgatott, megrázó alkotása már a magyar mozikban is látható. A film az Antarktisz zord világában egy éven át követi nyomon a császárpingvinek életét, ahogy az állatok ezrei minden februárban megkezdik közel száz kilométeres zarándokútjukat hóban, szélben, fagyban, mígnem elérkeznek szaporodási helyükre, ahol párt választanak, és családot alapítanak. Ám az utódokért, a túlélésért a szülőknél és a picinyeknél komoly harcot kell vívniuk a természettel. Tagadhatatlan a film allegorikus jellege és felemelő üzenete. A Pingvinek vándorlása valószínűleg eltűnt volna a sülylyesztőben, ha a nézők nem adták volna egymásnak a hírt a szívbe markoló élményről. A konzervatív csoportok, egyházközösségek a monogámia, a hagyományos, Istentől kapott családmodell példájaként



széles körben ajánlották egymásnak az alkotást, a keresztyén gyülekezetek egyértelműen Isten teremtményeit és a Szentlélek kifürkészhetetlen útjait látták a filmben. Mára a Pingvinek vándorlása minden idők második legnézettebb dokumentumfilmje lett. És ez volt az a pont, amikor az ártatlan pingvinek veszélyessé váltak. A liberális média ösztözet zúdíttott a filmre, mondván, kirekesztő, mert nem csak a hagyományos családmodellben lehet önfeláldozó módon gyermeket nevelni. Vannak például homoszexuális pingvinek is...

Egyszerre nevetséges, szomorú és elgondolkodtató ez az ideológiai vita. De a filmet mindenképpen érdemes megnézni. És közben azért mi, keresztyének is eltöprenghetünk azon, vajon mi mennyi áldozatot hozunk a családjunkért, a gyermekeinkért, a házasságunkért? Nincs felesleges dolog az életünkben, amit elhagyhatnánk, és akkor több időnk, energiánk jutna egymásra? Tudjuk-e még szeretni, támogatni egymást önzetlenül? Ha az életünket átadjuk az Úrnak, biztosan.

(A Heti Válaszból  
Balla Eszter cikke nyomán)

### Könyvajánlat: CSENDES CSODÁK

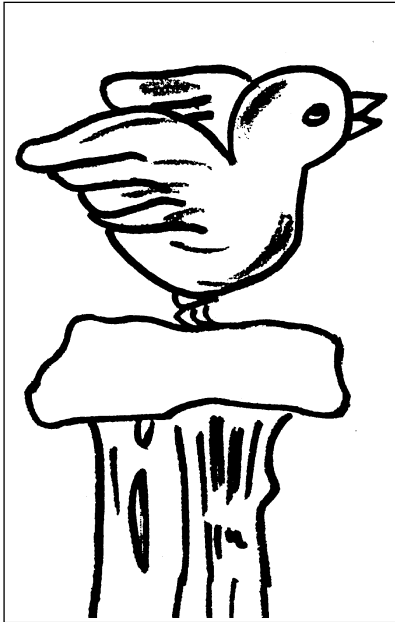
*Cseri Kálmán lelkésszel beszélget Bene Éva – Kairosz Kiadó*

„Előbb elhittem, utána pedig a magam életében és sokak életében megtapasztaltam, hogy Jézus Krisztus él, és más minőségű étellel tudja megajándékozni a benne hívőket. Meggyőződésem, hogy ő mindig igazat mond, és aki rábízta magát, nem csalódik. Az ilyen ember élete tulajdonképpen csendes csodák sorozata lesz.” A könyvben Cseri Kálmán, a pasaréti református gyülekezet nagyhatalmú prédikátora vall hitéről, életéről, korunk fontos kérdéseiről és a csendes csodákról, amelyek bizonyosságot tesznek Isten ma is létező, cselekvő szeretetéről.

**Kedves gyerekek!**

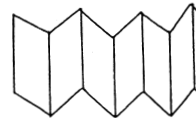
Biztosan sokan örültök, hogy itt van a tél, az advent, no és a karácsony. Valóban sok minden kötődik ehhez az évszakhoz. De vajon eszetekbe jut-e a hideg napokon, hogy nemcsak Isten gondoskodik rólunk, hanem mi is gondoskodhatunk másokról. Ezen a télen gondolkodj el azon, hogy mi mindent kaptunk és kapunk mi az Úrtól, és mit adhatunk mi másoknak! Áldott készülődést, ünneplést – és ajándékozást kívánok mindenkinek: **Zsó néni**

1. Miközben kiszínezed a képeket, találd ki, hogy Te hogyan gondoskodhatnál a táplálékot kereső madarokról.



2. Lánc, lánc, papírlánc...

Hajtogass össze harmonika alakban egy lapot, másold át ezt az anyagot a legfelső oldalra, majd ügyesen vágd körbe a vonal mentén alulról és felülről. (Vigyázz, a széleknél el ne vágd!) Ha jól csináltad, egy angyalláncot készítettél.





## KARÁCSONYI ÉS ÚJÉVI ISTENTISZTELETI REND



### December 25., vasárnap

**reggel 8 óra** istentisztelet úrvacsorával  
**de. 10 óra** istentisztelet úrvacsorával,  
 (gyermekmegőrzés 4 éves korig)  
**gyermek-istentisztelet** három korcsoportban  
**du. 5 óra** istentisztelet úrvacsorával

### December 26., hétfő

**de. 10 óra** istentisztelet úrvacsorával  
 (gyermekmegőrzés 4 éves korig)  
**gyermek-istentisztelet** két korcsoportban

### December 31., szombat

**du. 6 óra** óévzáró istentisztelet,  
 utána gyülekezeti szilveszter  
**éjfélkor** úrvacsorai áhítat a templomban

### 2006. január 1., vasárnap

**de. 10 óra** újévi istentisztelet  
 (gyermekmegőrzés 4 éves korig),  
 összevont gyermek-istentisztelet  
 egy korcsoportban  
**de. 5 óraker** zenés áhítat

## EGYÉB ALKALMAINK

- **Fiatalasszony- és Anyakör:** Alkalmak minden hónap 2. és 4. szombatján du. 4 óraker.
- **Férfi bibliaóra** minden hónap első és harmadik keddjén du. 6 óraker
- **Pároskör** minden hónap harmadik péntekjén du. 6 óraker.
- **Skót Misszió** (VI. ker. Vörösmarty u. 51.) vasárnap de. 9 óraker istentisztelet, szerdán du. 3 óraker bibliaóra

## FASORI HARANGSZÓ

A Budapest Fasori Református Egyházközség időszakos kiadványa.

Felelős szerkesztő: Devich Márton  
 1071 Budapest, Városligeti fasor 7.  
 Tel.: 342-7311

e-mail: hivatal@fasor.hu  
 weboldal: www.fasor.hu

## ÁLLANDÓ ALKALMAINK

**Vasárnap** de. 10 óra: istentisztelet  
 de. 10 óra: istentisztelet gyermekeknek 3 korcsoportban  
 de. 10 órától gyermekmegőrző szolgálat

**Kedd** de. 10 óra: bibliaóra  
 du. 1/2 5 óra: PICIFI ifjúsági bibliaóra (14–16 évesek számára)

**Szerda** du. 6 óra: bibliai közösségi óra  
 du. 6 óra: NAGYIFI (Timótheus) ifjúsági bibliaóra (18 éves kortól)

**Csütörtök** du. 6 óra: bibliaóra

**Péntek** du. 1/2 7 óra: felnőtt ifjúsági bibliaóra

**Zenés áhítat**  
 minden hónap első vasárnapján du. 5 óraker.

## RAJZPÁLYÁZATUNK EREDMÉNYHIRDETÉSE

### Ovisok:

I. Berzsák Bulcsú, II. Gilly Zsófia, III. Ráb Anna  
*(Rajzoltak még: Kiss-Jakab János, Orbán Emese, Orbán Evelin)*

### **1. Osztály – ceruza rajz:**

I. Lugosi Laura, II. Kocsis Botond,  
 III. Gábora Réka

### **1. Osztály – színes rajz:**

I. Vitéz Júlia, II. Demeter Ádám  
 és Nyikos Réka, III. Bártfai Patrícia  
*Különdíj: Devich Gergely*

*(Rajzoltak még: Bordás Bence, Agonács Angelika, Szabó Boglárka, Mogyoródi Gréta, Baris György, Varga Luca, Pálúr Judit)*

### **2. Osztály:**

I. Bruckner Sebestyén és Börcsök Fruzsina,  
 II. Tolnay Ráchel, III. Rochy Júlia  
 és Berzsák Barna *(Rajzolt még: Gajdó Tamás)*

### **3. Osztály:**

I. Kocsis Bálint és Bruckner Hanga,  
 II. Herkely Anna

### **5. Osztály:**

*Különdíj: Sántha Emese*

*Bízd Újra Életed Krisztusra!*